

عنوان مقاله:

نادرشاد، مشروعيت و شورش های اجتماعی ۱۳۹۵-۱۴۰۶ ق.م - ۱۷۴۰ م

محل انتشار:

تاریخ نامه ایران بعد از اسلام، دوره 8، شماره 15 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 33

نویسنده‌گان:

محمد فریدی - دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیستر- ایران، مستخرج از رساله دکتری

معصومه قره داغی - استادیار گروه تاریخ دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر، ایران- نویسنده مسئول

مقصود علی صادقی - عضو هیات علمی گروه تاریخ دانشگاه تربیت مدرس تهران- ایران

منیره کاظمی راشد - عضو هیات علمی گروه تاریخ دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیستر- ایران

خلاصه مقاله:

تصاحب قدرت در طول تاریخ ایران اگرچه با زور و غلبه توأم بود و حکومت‌ها ماهیتی دیکتاتوری و یا استبدادی داشتند، ولی برای تحکیم و ادامه حاکمیت خود ناگزیر از کسب مشروعيت سیاسی بودند. نادر با در پیش گرفتن سیاست تساهل مذهبی و با طرح نظریه خامس مذاهب، سعی کرد در آشتی و جلب حمایت پیروان هر دو مذهب شیعه و سنی و کسب مشروعيت دینی و سیاسی در داخل و خارج از کشور برآید، ولی شورش‌های داخلی در پیوشش صفوی خواهی و حملات و دشمنی‌های بی وقهه‌ی عثمانی، به شکست تلاش‌های او منجر گردید و از طرفی، تلاش نادر برای نسب سازی با ایجاد پیوندهای خونی خود و اطرافیانش با خاندانهای پادشاهی، با تقدیرات فرایزدی رسوب کرده در اذهان عامه مغایر افتاد. در اوایل، برخلاف نظر عموم، این حس تکبر و تشخّص دیوانیان، خوانین و سران ارتش بود که قدرت گیری دون پایه‌ای چون نادر را بر نمی‌تایید، ولی با بحث پادشاهی و اصلاحات مذهبی نادر، این حس درهم تنیدگی قدسیت- سیادت و مرشدیت خاندان صفوی با مذهب تشیع در وجودان عمومی بود که با غلیان و جوشش و سرربزی، پذیرش نادر را بعنوان سردمدار پس می‌زد.

كلمات کلیدی:

افشاریه، نادر شاه، مشروعيت سیاسی، نسب سازی، شورش های اجتماعی

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1565758>

